

KATEŘINA PROCHÁZKOVÁ

5. PATRO BEZ VÝTAHU

Roku opuštěné matky

● — pointa

5. patro bez výtahu

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

Kateřina Procházková

5. patro bez výtahu – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

5. patro bez výtahu

Rok opuštěné matky

Kateřina Procházková

5. patro bez výtahu

Rok opuštěné matky

Copyright © 2021, Kateřina Procházková

ISBN tištěné verze 978-80-7650-504-9

ISBN e-knihy 978-80-7650-685-5 (1. zveřejnění, 2021) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7650-686-2 (1. zveřejnění, 2021) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7650-687-9 (1. zveřejnění, 2021) (ePDF)

A black and white illustration of a city street. On the left is a tall, multi-story building with many windows and a small balcony. A striped awning covers one of the entrances. On the right is a large, leafy tree. In the foreground, a woman in a dress and a young girl with a backpack are walking. Further down the street, other figures are visible, and a car is parked on the right. The sky has a few clouds and birds.

KATEŘINA PROCHÁZKOVÁ

5. PATRO BEZ VÝTAHU

Roku opuštěné matky

3. září 2008, 20:00

Stockholm. Před chvílí jsem natáčela svoji první reportáž do Kinoboxu. Kamera: Jan Budiš, redaktorka: Kateřina Procházková. Nervózní nejsem, jen si zatím nedokážu představit výsledek. Vrátime se do Prahy, budeme mít spoustu materiálu, to ano, ale jak z toho dám dohromady báječnou reportáž? To mi bude muset pomoci pánbůh.

Elinka dnes byla poprvé ve školce. Šel s ní D. V šatně dostala skříňku s kuřátkem. Nebyla jsem u toho, neb jsem byla na letišti. Let byl otřesný, a to doslova. Takové turbulence jsem ještě nezažila. Zvláště přistávání bylo nepříjemné, připadalo mi, že se řítíme střemhlav dolů.

Přiletěli jsme do deště, ale pak se krásně vyčasil, svítlo slunce a i teplo bylo. Přivezli jsme si eura, ale platí se zde švédskou korunou. Už jsme si vyměnili. Ze Stockholmu jsme zatím viděli málo, ale i to málo na mě udělalo veliký dojem. Pozitivní. Dýchá tu na mě slušnost, a na tu já dám.

Zhlédli jsme *Ecce homo homolka* (co je to *Ecce?*), teď se promítá *Hoří má panenka*, ale na to nekoukám, film jsem viděla už několikrát, naposledy (ze studijních důvodů) zhruba před třemi týdny. *Homolka* je super. Báječný film. Jsem šťastná, že jsem v takové době nemusela žít. A kdybych v ní žila, zajímalo by mě, jestli bych v osmašedesátém utekla. Dokážu si představit, jak by mě štválo silné omezování režimem. Na druhou stranu se cítím být člověkem natolik vnitřně svobodným, abych si myslela, že bych tu nesvobodu do svého světa prostě nepustila. Měla bych dodat, že jsme ve Stockholmu proto, že se tady koná akce Československo 68 – čtyřicetileté výročí od dob sovětské okupace. Výstava fotografií, promítání filmů ze 60. let, debaty s emigranty... Zajímavé, jak jinak. Pro mě už je vlastně zajímavé všechno.

Bydlíme na ambasádě, v podkrovním pokojíku s ledničkou, v domě, ve kterém dříve přebývaly jeptišky. Sympatické.

Na ruce mám dva prstýnky. Jeden zlatý s briliantem, který jsem dostala od D. za Elišku, druhý je „čerstvý“, ten jsem před pár dny dostala od Milady. Přivezla ho z Ameriky, z čínské čtvrti. Prsten je nazelenalý, z jadeitu a ten prý nosí štěstí! Ať prosím přinese štěstí i mně.

4. září, 8:13, Stockholm, cimříčka na ambasádě

Ranní káva dopita. K tomu měkoučká vanilková buchotka. Poslední dobou jsem se naučila takovou babičkovskou věc. Dám si třeba kousek bábovky do pusy, hned nato si loknu kafe, počkám, až se mi z toho udělá kašička, a tu pak polykám. Chutná mi to, baví mě to.

Je báječný klid a má to své kouzlo, probudit se do slunečného dne na české ambasádě ve Švédsku. Venku je krásně a nás určitě čeká hezký den. Ředitelka Českého centra nás bere na projížďku, abychom s kameramanem natočili záběry do reportáže. Nemůžu nikde najít její vizitku, včera mi ji dala a já ji nemám, zase jednou jsem se nesoustředila, když jsem tu kartičku někam odkládala. Ach jo. Když ji nenajdu, řeknu si o novou, to je jasné. Nemůžu si pomoci, ale je to vzrušující, takhle cestovat po světě.

Prý se tady vrací PET lahve, jako že jsou zálohované. To mě dojalo, to je přece strašně ekologické! A taky si tady maminka od malého dítěte nemůže dovolit zůstat tři roky na mateřské, tak jako u nás, rodina by prý zbankrotovala. Paní ředitelka má rok a půl starého chlapečka a ten už chodí do školky. Svěřila se mi, že cítí, že je to brzy, ale když si chce udržet práci, nic jiného jí nezbývá. Zmínila i klasickou mateřskou rozpolcenost, že když dělá práci, má výčitky, že není s dítětem, a když je s dítětem, má zase pocit, že nedává tolik své práci.

Končím, protože se chci ještě trochu nalíčit, za chvíli vyrážíme do města.

5. září, Stockholm, 9:37, cimříčka v podkroví na ambasádě

Buchetka snědena, téměř dvě kávy vypity, za chvíli jdeme s kameramanem pořizovat další záběry z centra Stockholmu. Tentokrát opravdu jdeme, pěšky, bez paní ředitelky. Taky potřebujeme dotočit anketu. Ptám se místních, jestli znají nějaký český film nebo českého filmového tvůrce. Včera jsem začala a vyšlo najevo, že nikdo nic a nikoho nezná! Jeden mladý kluk zmínil Rumcajse, Makovou panenku a Arabelu (nakonec se ale ukázalo, že je původem Polák) a jedna paní zmínila Emira Kusturicu. Jinak bylo samé „no“, „no“, „no“ a v „no“ asi budeme dnes pokračovat. Možná ta moje otázka není úplně šťastná, nevím, jak bychom na tom byli my – Češi, kdyby nás Na Příkopěch zastavila švédská redaktorka a ptala se na švédské filmové tvůrce. Určitě by padala jména jako Bergman, ale zmínil by někdo i některý z jeho filmů? Já ne. Ostuda, ostuda, ostuda! To musím napravit. A teď se jdu upravit.

12. září 2008, Den Haag

Další filmový festival. Tentokrát v nizozemském Haagu. Město má fantasticky pozitivní náladu. Já mám fantasticky temnou náladu, chmurnou. Předevčírem jsem se dozvěděla, že D. má dívku. Napsal mi do esemesky, že se občas s někým rád vidí a rád baví. To znamená, že s někým i spí. Je mi z toho tak špatně, že občas zapomenu dýchat. Psát tyto řádky mi vůbec nedělá dobře. Předevčírem jsem se z té zprávy a ze žalu opila. Po slavnostní premiéře filmu *Tobruk*. V letadle mi pak málem praskla hlava. A když jsme na amsterodamském letišti čekali na kufry, dvakrát jsem odbíhala zvracet na záchod. Bylo mi stydno, protože na kufry čekal i režisér Jiří Menzel, který je čestným hos-

tem zdejšího festivalu, a myslím, že si toho i všimnul, že ta redaktorka (já) pořád někam chodí.

Takže jsem smutná, smutná a smutná a ani po těle mi není moc dobře. Předvčerejší pitka mě semlela. Pila jsem nedobré a patrně i nekvalitní červené víno a pak jsem se doma s hlídačkou, která mezitím střežila Elišku, dorazila meruňkovicí. Potom už mi bylo jenom zle.

Den Haag se svojí vlídnou atmosférou na mě má terapeutický účinek. Na papírek si tady píšu větu: Bože, vrať mi muže, prosím. Představa, že se D. s někým miluje, mě bolí až do morku kostí. Nechci ho ztratit.

S panem Menzelem tak máme podobnou náladu. Bulvární tisk je poslední dobou plný údajné nevěry jeho ženy, dokonce i o něm se spekuluje, že má milenku. Je z toho všeho evidentně celý přepadlý, to na něm vidím a soucítím s ním.

Mám kalné oči a scvrklý žaludek. Těším se na noc, že všechno zaspím a alespoň na chvíli si odpočinu. Proč jsem tak hloupá? Tuším, že jsem si D. nechala upláchnout. Málo jsem se o něj zajímala, málo se ptala na jeho práci (to mi vždycky vyčítala Milada), na jeho plány, na něj samotného... Ale on se mě taky na nic neptal. Poslední rok jsme mlčeli. Jenom jsme si předávali Elinku. To není dobře. Chce to mluvit. Já teď jdu mluvit. Anketa. Tentokrát mě zajímá, jestli některý z českých filmů anebo českého tvůrce znají Holanďani.

13. září, Haag, the Hague

Hague, to zní jako Prague.

Je naprosto zbytečné, abychom tady byli tři a půl dne, protože materiál na třiminutovou reportáž už dávno máme. Doneslo se ke mně, že je to snad kvůli letenkám, že na zítřek byly daleko lacinější než na dnešek. Nicméně pan Menzel odlétá už dnes.

Taky bych letěla, jsem jako na trní, toužím promluvit si s D. Nechci, aby od nás odešel. BOŽE, VRAŤ MI MUŽE, PROSÍM. Asi zajdu do kostela. V jednom jsem byla minulý týden, ale to jsem se ještě soustředila na jiné věci. Prosila jsem, ať zvládnu práci, která mi byla přidělena. V ty dny mi totiž připadalo, že nikdy nedám dohromady reportáž. Nenapadlo mě soustředit se na lásku. Ó, jak hloupé. Jak nesmírně hloupé. Proč se mi vždycky musí stát něco strašného, abych něco jasného pochopila?

Žaludek mám pořád scvrklý, ale už alespoň nezvracím. Za poslední dva dny jsem zhubla nejméně dvě kila. Chtěla jsem si tady koupit kalhoty, protože ty hlavní, ve kterých jsem chtěla chodit po Haagu, jsem zapoměla doma, ale nakonec si žádné kalhoty kupovat nebudu, protože mé současné míry neodpovídají mým standardním, hlavně v pase a okolo hýždí. Tak jsem si alespoň koupila dva svetříky s kapucí. Jeden mám zrovna na sobě. Je růžový, potištěný černými ptáky. Včera jsem měla za to, že jsou to hvězdičky, dnes zjišťuji, že jsou to ptáci. Černý pták... V tom není zrovna velká naděje.

Zdejší hala, ve které snídáme, je příjemná. Bílo-zlato-šedá. Na každém stole je čerstvá růžová květina. Čelní stěně vévodí socha buddhy. Ten mi chyběl. Už dlouho jsem o něm neslyšela.

Maminka má zítra narozeniny. Bude jí padesát osm let. Mně v únoru třicet tři. Třicet tři je moje životní číslo. A číslo domu, do kterého bychom se s dcerkou měly přestěhovat, má taky číslo 33. A životní číslo D. je zrovna tak 33. Znamená to něco? Třeba by nám to mohlo pomoci přinést štěstí. Štěstí je pro mě v tuto chvíli vyrovnaná harmonická rodina. Nutno však podotknout, že jsem přecitlivělá.

Podle mojí kamarádky Táni je dobře, že jsem teď na čtyři dny pryč, v cizím prostředí. Že kdybych s D. mluvila rovnou, jak jsem se dozvěděla, že někoho má, udělala bych spoustu chyb. Takhle si přeci jenom můžu zvážit, co mu vlastně chci říct. Nebude to dlouhé, ta moje rozprava, chci mu říct, že s ním chci být, že si

přeju, aby se k nám vrátil. Že tak zmizí Elišce mokravé ekzémy, které má ze mě, protože poslední měsíce jsem byla všechno, jenom ne vyrovnaná. Když je s D., ekzém se jí pokaždé výrazně zlepší, někdy dokonce zmizí úplně. Cítí z něj asi klid, kdežto ze mě neklid. A to není dobře. S tím budu muset něco dělat. A něco s tím udělám. Nenechám rodinu rozpadnout. Příliš velká svoboda našemu vztahu neprospěla. I ve vztahu by měla být nějaká hranice. Včera na besedě to pěkně řekl pan Menzel. Řekl, že tenkrát, v „šedesátých“, měla řeka dva břehy. Člověk pracoval s prostorem omezeným, ohraničeným, a to celé věci dalo sílu. V našem vztahu však za poslední rok břehy zmizely. Z řeky se stalo moře, a to nás spolklo. Mě tedy určitě. Mým úkolem teď bude znovu najít břehy. Bez břehů klidu není.

Haag a psaní na mě mají zklidňující účinek. A taky kameraman Petr, se kterým jsem tady. Vesmír mi pro tento výlet nemohl sehnat vhodnějšího kolegu. Je nesmírně milý, hodný, pozorný, slušný a hlavně klidný. Děkuji za něj. Teď spí, protože večer je vzhůru déle než já. Rád si dá pivo a rád nasává atmosféru města. Doma má ženu a dvě malé děti. Mluví o nich s láskou, až mi to vhání slzy do očí. Připomíná mi totiž, co jsem taky mohla mít, kdybych nebyla – pardon za ten výraz – blbá a určité věci nepřehnal. Pokusím se zachránit rodinu. A od včerejška vím jednu věc: NIKDY NEBER ŽENĚ MUŽE. Už vůbec ne té, která má malé děti. Vesmíre, pomoz mi, prosím, a vrať mi rodinu. Slibuji, zde v Haagu, že budu spolupracovat. Já, Elinka a D., musí se z nás opět stát tým. A časem do týmu třeba přibereme dalšího člena. Prosím. Please, God, help me.

Jenom ještě chci říct, že všichni moji přátelé dostávali za poslední rok víc lásky a energie než D. V duchu jsem ho odmítala a on to ze mě cítil. Není tedy divu, že se snažil najít lásku a porozumění někde jinde. A teď už opravdu končím. Všemi těmito popsányými stránkami se snažím říct jediné: Došlo mi (a jak moc), že jsem udělala chybu, a došlo mi, že udělám maximum, abych chybu svého života napравила a muže si tak NAVRÁTILA.